

spørgsmål, er rimelige, og vi mener også, at der ikke er brug for de store ændringer af folkehøjskolerne, hverken med hensyn til lange og korte kurser eller de muligheder, der findes. Vi vil dog understrege, at med hensyn til spørgsmålet om det almene i forhold til det specificerede er vi klare tilhængere af at prioritere det almene. Om der skal ske en ændring til fordel for det almene element, vil vi ikke udelukke, men det er ikke noget, vi har afklaret endeligt.

Ministeren har også været inde på, at det internationale præg i højere grad skal tilgodeses. Ja, det giver sig selv, og man kan sige, at der er to gode ting ved det. Den ene er, at der er nogle mennesker fra udlandet, der kan komme på folkehøjskoler, og det kan også være flytninge eller indvandrere, som kan få glæde af at være der. Når de udlændinge eller flygtninge eventuelt kommer tilbage til deres oprindelige land, har de lært noget om den danske kultur, og hvis vi mener, vi har noget at bidrage med, er det netop en god måde at gøre det på.

Ministeren spørger også, om folkehøjskolerne skal være en del af det kompetencegivende uddannelsessystem, og her er vores svar, at det skal de ikke.

Men jeg mener derimod, det er vigtigt, at det indgår i uddannelsessystemet, at det indgår som en helt naturlig del i det, sådan at det at tage på folkehøjskole, at lære om litteratur, musik og alt det dér, som mange jo ikke har tid til, er helt naturligt.

I den forbindelse vil jeg godt citere direktøren for Dansk Arbejdsgiverforening, Hans Skov Christensen, der netop har vist tænkning ved at se erhvervsliv og folkehøjskole sammen. Han siger i publikationen »Energien i forskelligheden – folkehøjskolerne sidst i 90'erne«:

»Højskolerne sigter på at sætte mennesker i gang med en personlig udvikling. Højskolen vil være et tilbud til den konstante revision af fortidsbindinger og fremtidsdrømme, som ethvert menneske har brug for. Højskolen vil vise mennesker, at der er andre værdier end dem, der er knyttet til penge og succes, og derfor kan et højskoleophold udmærket være med til at skabe en uro og en kritisk sans i et menneske, som måske ikke altid harmonerer med en virksomheds opfattelse eller ønske om totalt engagerede og loyale medarbejdere.«

Det er rart at høre en ledende mand inden for erhvervslivet sige sådan, for det er netop dér, hvor folkehøjskolen kan give noget og netop sætte uro, sætte tanker i gang.

Vi kan fra Folketingets side sørge for, at rammerne er nogenlunde i orden. Vi kan sørge for, at pengene er nogenlunde til stede, og så er det ellers folkehøjskolerne, der skal have frihed til at udfylde disse rammer, sådan at man gør det i gode, gamle Grundtvigs ånd med frihed for Loke som for Thor. Vi skal ikke blande os i, hvordan man gør det.

Jeg har givet nogle ideer til, hvordan jeg tror, folkehøjskolen kan bidrage til, at man kan få et, om man vil, folkeligt filosofikum, at man kan få et livsanskuelsesophold eller et dannelsesophold i ordets bredeste betydning. Det er min opfattelse af, hvad folkehøjskole skal være. Andre kan have en anden opfattelse. Det er en del af folkehøjskolens ånd.

Vi skal herfra sørge for, at rammerne er i orden, så er der andre, der udfylder dem.

Formanden:

Så er der tre korte bemærkninger: hr. Frank Dahlgaard, fru Else Winther Andersen og hr. Poul Erik Dyrlund.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Jeg har to spørgsmål til hr. Aage Frandsen, som jo mener, at højskolerne er alt for dårligt stillet i forhold til andre institutioner. Det koster rigtig meget. Vi mener jo også i Det Konservative Folkeparti, at det er blevet for skævt.

Men mener hr. Aage Frandsen, at det kun kan løses ved, at der skal gives mere tilskud til at nedbringe egenbetalingen for folkehøjskolerne? Eller kunne hr. Aage Frandsen forestille sig den situation, at man måske sørgede for at sætte egenbetalingen i vejret på andre voksen- og efteruddannelsesområder? Det vil jo også give en mere lige konkurrence, og så vil det oven i købet spare staten for nogle penge. Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Hvordan stiller SF sig til disse korte kurser, som kører med windsurfing og golf og tennis, hvor det er overklassen, der kan dyrke de dér fritidsaktiviteter, sportsaktiviteter, der er fuldstændig rensset for højskolevitaminer, med statstilskud? Hvordan stiller SF sig til det?

(Kort bemærkning).

Else Winther Andersen (V):

Det første spørgsmål, jeg gerne vil stille til hr. Aage Frandsen, er sådan set stillet af hr. Frank Dahlgaard, så det vil jeg godt gå med i. Det dre-